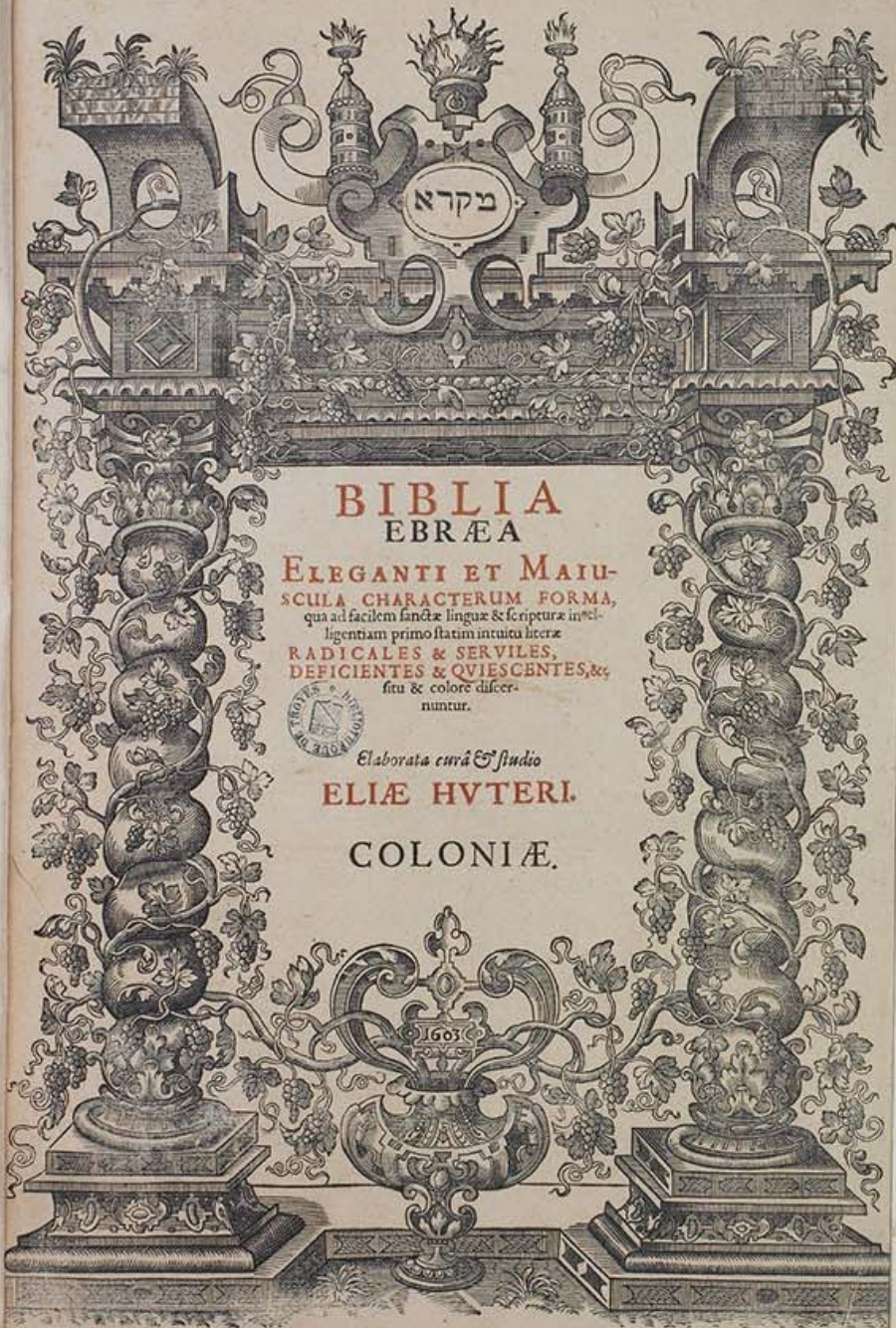

PRÆFATIO AD CANDIDUM
LETOREM.

SUNT, qui Ebraum sermonem in hac præfer-
tim senescente mundi ætate, nulli usui esse,
nec nisi hominum otiosorum delicias putent:
idquæ tempus, quod illi cognoscendo tribuitur, aliis
potius quibusvis studiis dandum. Extare enim ajunt
Bibliorum traductiones adeo luculentas, adeo fideles
ac nitidas, ut earum lectiones Theologum ad unguem
informare possint, nec propterea cornicum oculos
configendos. Verum inani horum sermone non
commovebuntur, quin serio, quod optimo consilio
instituere, persequantur ij, quibus DEUS clementiss.
melio rem mentem largitus est, quibusvè cor leniter
faucium cœlestis hujus cupidinis sagitta. Nam quam-
vis de sanctis & indefessis laboribus, tot præstantissi-
morum virorum, qui in translationes Bibliorum incu-
buere, nihil imminuendum aut detrahendum sit: hoc
tamen negari nequit, quod sicuti omnia scripta plus
continent dignitatis, plusquæ venustatis in genuino
ac proprio suo idiomate; ita nativa Ebraicorum fon-
tium puritas & dulcedo animos sancta lingua imbu-
tos infatiabili oblectatione devinciat, & titillatione
quasi suavissimæ voluptatis adeo afficiat, ut malint
ex limpidissimis Israël fontibus potius quàm ex tur-
bidis lacunis Domino benedicere, vel sacrarum lite-
rarum

ברא אלהים את השמים ואת הארץ : והארץ היתה תהו ובהו
 וחשך על־פני תהום ורוח אלהים מרחפת על־פני המים :
 ויאמר אלהים יהי־אור ויהי־אור : וברא אלהים אור
 האור כ־טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך : ויקרא
 אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי־ערב ויהי־
 בקר יום אחד : ׀

ויאמר אלהים יהי רקיע פתח המים ויהי מבדיל בין
 מים למים : ויעש אלהים את־הרקיע ויבדל בין המים
 אשר מ־תחת לרקיע ובין המים אשר מ־למעלה מ־הרקיע
 ויקרא אלהים לרקיע שמים ויהי־ערב ויהי־
 בקר יום שני : ׀

ויאמר אלהים וקוּי המים מ־תחת השמים אר־
 פ־קוים אחד ותראה ת־ב־שֶׁה ויהי־כן : ויקרא אלהים
 ל־בֶּשֶׂה אֶרֶץ וּלְמִקְנֵה הַמִּדְבָּר קִרְא וַיִּמָּד וַיִּבְרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב :
 ויאמר אלהים תִּדְשֵׁה אֶת־הָאָרֶץ דָּשָׁה עֵשֶׂב מִקְרֵעַ וְרֹעַ עֵץ פֶּה־
 עֹשֶׂה פֶה־לְמִינֵי אֲשֶׁר וְרֹעֵב־וְעֹלֵל־זָרָע ויהי־כן :
 ותִּלְבַּא אֶת־הָאָרֶץ דָּשָׁה עֵשֶׂב מִקְרֵעַ וְרֹעַ לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פֶה־
 אֲשֶׁר וְרֹעֵב־וְעֹלֵל־זָרָע לְמִינֵהוּ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב : ויהי־ערב
 ויהי־בקר יום שלישי : ׀

ויאמר A

PRÆFATIO.

Ebræam linguam addiscere oportet, ut cum Supremo Rege Domino Deo nostro, ac summis illis Ecclesiæ ac totius generis humani luminibus & verè *hæc impetrat* Prophetis absque internunciis loquendi vivasque audiendi voces & in genuino atq; vernaculo sermone reddendi facultas detur. Ad hunc finem assequendum cum editione horum Bibliorum facilis, compendiosa, & expedita via vobis patefacta sit, utimini hisce laboribus gratis animis, & fructum, qui ex iis ad vos dimanaverit, primum Deo Opt. Maxim. omnis boni fonti acceptum ferte, postea etiam iis, qui hoc pacto omni ætati, tempori, laboribus & sumptibus in studio Theologiæ & linguarum consulere voluere.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת כִּדְקַע חֲשֵׁמִים לַחֲבֹרֶיֶל בֵּין
 הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וַיְהִי לְאֹתֹר וּלְמִוְעֵדִים וּלְיָמִים וּשְׁלָמִים :
 וַיְהִי לְמְאֹרֶת כִּדְקַע חֲשֵׁמִים לְהַאֲרִי עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי בֵּן : טו
 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שֵׁנִי חֲמֹאֲתֵת הַיָּרֵדִים אֶת־חֲמִיאֹר חֲמִיר
 לְמִמְשַׁלֵּת הַיּוֹם וְאֶת־חֲמִיאֹר תַּקֵּן לְמִמְשַׁלֵּת הַלַּיְלָה וְאֶת
 חֲמִיבְכִים : וַיִּקֶּן אֱתָם אֱלֹהִים כִּדְקַע חֲשֵׁמִים לְהַאֲרִי
 עַל־הָאָרֶץ : וּלְמִשַׁלֵּת הַיּוֹם וּלְחִבְרֵיֶל בֵּין הַאֹר
 וּבֵין חֲשֵׁן בְּרֵא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב : וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
 בָּרֵא :
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל חֲשֵׁן שָׁרֵץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעֹף יִשְׁפָּץ עַל־
 הָאָרֶץ עַל־כָּל־דְּקַע חֲשֵׁמִים : וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־חֲמִיבְכִים
 חֲמִירִים וְאֶת־כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה חֲמִירִים חֲמִירִים אֲשֶׁר־שָׂרָא חֲמִירִים
 לְמִינֵיהֶם וְאֶת־כָּל־עֹף כְּנָף לְמִינֵיהֶם בְּרֵא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב :
 וַיִּבְרָךְ אֱתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־חֲמִירִים
 בְּיָמִים וְהִעֲפֹף רַב בָּאָרֶץ : וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
 חֲמִישִׁי :
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ כְּהִמָּה וְהִמָּה
 וְהִתְרֵא אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי בֵּן : וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חֲמִיבְכִי חֲמִירִים
 לְמִינָהּ וְאֶת־חֲמִיבְכִי לְמִינָהּ וְאֶת־כָּל־דְּקַע חֲמִירִים לְמִינָהּ
 בְּרֵא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב : וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים וַיַּעַשׂ אֶת־אָדָם
 בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמְיוֹנוֹ וַיְהִי בְרֵאֵת הָאָדָם וַיַּעֲפֹף חֲשֵׁמִים וּבְכִיבְכִי
 וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־דְּקַע חֲמִירִים חֲמִירִים : וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים

אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמְיוֹנוֹ אֱלֹהִים בְּרֵא אָדָם וַיַּעֲפֹף
 בְּרֵא אֱתָם : וַיִּבְרָךְ אֱתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים
 פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וּבְכִיבְכִי וַיְהִי בְרֵאֵת הָאָדָם וַיַּעֲפֹף
 חֲשֵׁמִים וּבְכָל־חֲמִיבְכִי חֲמִירִים חֲמִירִים : וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 הִנֵּה נִבְרָא אֶת־כָּל־עֵשֶׂב וְרֵעַ וְרֵעַ אֲשֶׁר־עַל־פְּנֵי כָל־
 הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־חֲשֵׁן אֲשֶׁר־עַל־פְּנֵי עֵץ וְרֵעַ וְרֵעַ לָהֶם וַיְהִי
 לְאֹכְלָהּ : וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עֹף חֲשֵׁמִים וּלְכָל־רֹמֵשׁ
 עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־עַל־פְּנֵי הָאָדָם אֲדִיבְכִיבְכִי עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ
 וַיְהִי בֵּן : וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וַיְהִי־
 טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חֲשֵׁשִׁי :
 וַיִּבְרָא חֲשֵׁמִים וְהָאָרֶץ וְכָל־אֲבִיבָם : וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
 בְּיָוִם חֲשֵׁשִׁי מִלְאֲכָהּ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּרֵל בְּיָוִם חֲשֵׁשִׁי
 מִלְאֲכָהּ מִלְאֲכָהּ אֲשֶׁר עָשָׂה : וַיִּבְרָךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם חֲשֵׁשִׁי
 וַיִּקְדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי הוּא שְׁבוֹר מִלְאֲכָהּ אֲשֶׁר־בְּרָא אֱלֹהִים
 לַעֲשֹׂה :
 אֵלֶּה תְּלֻדֹת חֲשֵׁמִים וְהָאָרֶץ מִלְאֲכָהּ בְּיָוִם חֲשֵׁשִׁי וַיְהִי
 אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם : וְכָל־סֵיחַ חֲשֵׁשִׁי טָרֵם וַיְהִי בָאָרֶץ
 וְכָל־עֵשֶׂב חֲשֵׁשִׁי טָרֵם וַיִּצְמַח כִּי־לֵאֵל חֲמִירִים וַיְהִי אֱלֹהִים
 עַל־הָאָרֶץ וַאֲדָם אֵין לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה : וְאֵדִיבְכִי מִן־הָאָרֶץ
 וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פֶּתֶל הָאֲדָמָה : וַיִּצְרֹף יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם
 עֵפֶר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפְחֵן בְּאֶפְסוֹ נִשְׁמָרַת הַיָּם וַיְהִי חֲמִירִים
 לְנֶפֶשׁ חַיָּה : וַיִּשַׁע יְהוָה אֱלֹהִים קִץ בָּעֵרֶן מִקְדָּם
 וַיִּשַׁע

חַנּוּכָּה בִּי עֲשֵׂיתָ וְלֹא אֶדְוָה אֶתְּךָ מִלִּי חֲתֻמָּהּ וּמִכָּל חֲתֻמָּהּ
הַשְׂרָה עַל־הַתְּנִיךְ וְעַד תֵּאֱכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ : וְאַיִתּוֹ טו
אֲשֵׁרֶיךָ בֵּיתְךָ וּבֵית הָאִשָּׁה וּבֵית הַדָּרָה וּבֵית הַדָּרָה הֵיא וְשׁוֹבֵרֶיךָ רֹאשׁ
וְאֵלֶּה תִּשְׁתַּכֵּחַ עִקְבֵּי : ס אֵלֶּה תִּשְׁתַּכֵּחַ אִמֶּר הַדָּרָה אֲדָמָה
עַבְדְּךָ וְהַדָּרָה פֶּעַם מֵלֶכֶת בְּלִים וְאֵלֶּה אֲשֶׁר תִּשְׁתַּכֵּחַ וְהֵיא
וְיִשְׁלֹחַ לָךְ : ס וְלִמְרָם אִמֶּר בִּי שְׁמַעְתָּ לְקוֹל אֲשֶׁרֶיךָ
וְלֹא־מִן־הַיָּד אֲשֶׁר צִוִּיתָךְ לֵאמֹר לֹא תֵאֱכַל מִמֶּנּוּ אֲדָמָה
תִּצְדָּמֶנּוּ בְּעַבְדְּךָ תִּשְׁתַּכֵּחַ כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ : וְהֵיא
וְהַדָּרָה תִּשְׁתַּכֵּחַ לָךְ וְאֵלֶּה אֲשֶׁר תִּשְׁתַּכֵּחַ : בְּעֵצָה אֲפִיךָ
תִּשְׁתַּכֵּחַ לָךְ עַד שֶׁיִּשְׁתַּכֵּחַ אֵלֶּה תִּצְדָּמֶנּוּ בִּי מִשְׁתַּכֵּחַ לְקוֹחַ בִּי
עַד־צִוִּיתָ וְאֵלֶּה אֲשֶׁר תִּשְׁתַּכֵּחַ : וְהֵיא תִּשְׁתַּכֵּחַ שְׁמַעְתָּ
חַיֶּיךָ בִּי הֵיא תִּשְׁתַּכֵּחַ אֵלֶּם כָּל־יְמֵי : וְעַד־יְהִי אֵלֶּיךָ ט
לִמְרָם וְלֹא־שְׁתַּכֵּחַ בְּחַיֶּיךָ אֶדְוָה וְלִבְשִׁים : ס

וַיֹּאמְרוּ יְהוָה אֱלֹהִים הֵן תִּתְּנֵם הַיּוֹם בְּיָדֵינוּ וְנִשְׁמָדוּ
וְנִשְׁמָדוּ עַל־פְּנֵי יְהוָה וְלִקְחָם מִמֶּנּוּ וְאָכְלוּ וְהָיָה
לְעַלְמָם : וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִן־עֵרֶן לַעֲבֹד אֶת־
חֲמֹמֶה וְאֶשֶׁר לִקְחָם מִמֶּנּוּ : וַיַּגֵּשׁ אֶת־חֲמֹמֶה וַיִּשְׁכֹּן
בְּמִקְדָּם לִבְנֵי־עֵרֶן אֶת־חֲמֹמֶה וְאֶת־לֶחֶם חֲמֹמֶה וְאֶת־
לֶשְׁמֹה אֶת־דָּרוֹךְ עֵץ חֲמֹמֶה : וְחֲמֹמֶה דָּרַע אֶת־חֲמֹה
אֶשְׁמֹה וְאֶת־וְאֶת־אֶת־קֵן וְאֶת־קֵן קָנִיתִי אֶשֶׁר אֶת־יְהוָה :
וְאֶת־לֶחֶם אֶת־אֶת־אֶת־קֵן וְאֶת־קֵן קָנִיתִי אֶשֶׁר אֶת־יְהוָה :
וְאֶת־עֵבֶר אֶת־קֵן : וְאֶת־קֵן יִשְׁכֹּן וְאֶת־קֵן
בְּיָדֵינוּ

“**畢**”

וְהָבֵל הַקָּטָן וְגִם הָעֶלְיָן :
 מִבְּכֹרוֹת צֶאֱנָה וּמִדֹּבְלָתָן וְנִשְׁעָה יְהוָה אֶל־הָבֵל וְאֶל־מִנְחֹתָי :
 וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחֹתָי לֹא שָׁעָה וַיְהִי לְקַיִן מָאֵד בְּעֵינָיו בְּעֵינָיו :
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן לָמָּה תִּבְרָה לָךְ וְלָמָּה נִבְרָה בְּעֵינָי :
 הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם־לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח הַחַיָּת :
 רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תִּשְׁקָטָה וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בָּהּ : וַיֹּאמֶר קַיִן
 אֶל־הָבֵל אָחִי : וַיְהִי בְּהִיטְלָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקָּם קַיִן
 אֶל־הָבֵל אָחִיו וַיַּדְבֹּקֵהוּ : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי־הָבֵל
 אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי תִּשְׁמֹר אָחִי אָדָם : וַיֹּאמֶר מִדֵּי
 עֲשִׂיתָ חוֹל דָּמִי אֵחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־הָאָדָמָה : וַעֲבָדָה
 אֲדָרָה אֲשֶׁר מִן־הָאָדָמָה אֲשֶׁר בָּעֲבָדָה אֶת־פָּרְיָהּ לְקַבֹּלָהּ
 אֶת־דָּמִי אָחִיךָ מִיָּדֶיךָ : כִּי־תַעֲבֹד אֶת־הָאָדָמָה לֹא־
 תִּסְתָּר וְהָיָה פְּתוּחָהּ לָךְ נָע וְנָד תִּהְיֶה בָּאָרֶץ : וַיֹּאמֶר קַיִן
 אֶל־יְהוָה עֲדוּל עֲוֹנִי מִנִּשְׁחָא : הֵן צִשְׁתָּ אֹתִי חַיִּים
 מִעַל בְּנֵי־הָאָדָמָה וּמִפְּתִיךָ אֲסַתֵּר וְהָיִיתִי נָע וְנָד בָּאָרֶץ וַיִּהְיֶה
 כֹּל־מִצְאָה יְהוָה : וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן כָּל־הַיּוֹדֵי קַיִן
 שָׁבַעְתִּים־לָקָם וְשָׁם יְהוָה לְקַיִן אֹרֶת לְבִלְתִּי מִשְׁחָא אֹתִי
 כָל־מִצְאָה : וַיִּצְא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיִּשָּׁב בָּאָרֶץ־עֵדֶן
 קֶדְמֵת־עֵדֶן : וַיֵּבֶע קַיִן אֶת־אִשְׁתּוֹ וַיִּהְיֶה וַיֵּלֶד אֶת־הַחֹתָן
 וַיְהִי בְּנֵיהָ עֵדֶן וַיִּקְרָא שֵׁם הָעֵדֶן שָׁם בְּנֵי־הַחֹתָן : וַיִּהְיֶה
 לַחֹתָן אֶת־עֵדֶן וְעֵדֶן בֶּן־אֶת־מִחוּצָא וּמִחוּצָא בֶּן־אֶת־
 מִתְּשָׁאֵל וּמִתְּשָׁאֵל בֶּן־אֶת־לָמֶךְ : וַיִּקָּח לוֹ לִמְרָא שֵׁם־
 נָשִׁים

בש"ס

CAROLI VTENHOFFII CAR. F.
IN SANCTOS ELIAE HVTTERI
LABORES.

Carmen.

ELIAE celebrant THESBITAE nomen EBERI:
ELIAE celebrent HVTTERI nomen & artes
Non tantum unanimes Germani voce, sed omnis
Europe; cuius studio didicisse tremestri
Fas erit Ebraeam, quam vix didicisse trilingui
Contigerat cuiquam spatio prius, auspice Christo;
Quem verum Eliam nullus non esse fatetur
Christicolam, nomen speciosum; facta Prophetæ
Qui notat Eliæ, Dominumque Deumque vocavit
Concordi quem voce suum Thomam; Davidque
Nomen ad Eliæ alludens utriusque Prophetæ
Quorum etiam Elias generoso hic percitus astro
Pneumatis, has tandem divinitus extudit artes
Solers, Hutteræ clarissima gloria gentis
Hutterus: de quo quid sentiat ille vel ille
Cum venia Benedicte tua doctissime Arta
Securus censor, paucis, quod sentio, dicam:
Nimirum hoc ipsum invento obscurasse labores
Cunctorum, nobis hac qui tenet enthea pulchris
Biblia mandavere typis & Lexica. Dixi.

IN EVSDEM CVBVM

Ex Athenæo lib. 13.

Δεδωμένον το πρῶτον, ἀνεγείφθη Κῦβος.
Hoc Carolo est interprete Vtenhovio;
Decreta res est. Iactus est enim CVBVS,
CVBVS Elianus inquam ego, Geometrae
Quo reperere rarius nihil haecenus.

μα ΚΑΡ-ΟΛΟΣ ΟΥΘΕΝ-Ο ΒΙΟΣ.

AD M. DAVIDEM
Wolderrum.

Si Cubus arguti iactus sine fraude fritilli,
Si Cubus ac Itale Scacchidis arma placent:
Qui non Elia Cubus hic, Woldere, placebit
Ornatus Latij, te poliente, notis?
Hunc versare Cubum discat bene, clemens, JEHOUA
Per ludum discet mens studiosa loqui.

A

Christoph. Sylvius.

AD ELIAM HVTT-
terum.

H Altum immeritis solij HVTTERE labores:
Nec Pictas tandem pramia digna dabat,
Nata Labe Livor, nec Vultus, nulla Sonitus,
Dissimile Morsu nec vultu effi sui:
Quem peripeta prorsusque fuit, contemere pergit
Cauda, sed ut non natus affi erit.
Male animi hoc Sinas clarissima mentis,
Sic flabij porro leta juvenia tui.
Invictum hoc Huttere tuum est, Ebraea legentem
Mox prima intus posse videre thema:
Eli, rursus rhemata profum, vim pondus & aptas
diff. morae CVBVS O posse videre notis.
Erit hominum Divinus, fides quam dira fuisse
Nec olim parvi flagra, tuique, viri.
Felicis oculis, quos lingua tanta sacrae
X sumi data lux aspicenda venit.
Quisquis ei, hoc ceteri qui allatras digna, caretis,
Lisij sterneret tibi dens moveat.
Lumare corale quia miteri, ora rubore
Suffusus legio hac: postea plura leges.
Tu vero, si bene, ne tantu despectu cupis:
Gloria, crede mihi, magna Labori erit.

M. David VVallerm
Hamburgensi.

INCUBVM ELIAE
Hutteri.

I Nfite tereti volubili,
Cur Fortuna globo i cubo, sermo
Cur delictualis sceleris fertur?
Fortuna bona sunt caduca, fluca,
Vt, Cras in medio, mox miser sit Urus:
Arvolum, que nups Atlantici
Alfort, perpetuo lona voluerent,
Duba qui est, manet affi, & nifi, dectus.
Liquat ergo gloriæ, colom, desat
Fornatæ cruci i cubo in figuram,
Dumtaxat sceleris ad ead sepulchrum,
Ter Chrysom ing, erue a cubo redemptus:
Ti fas cubum, sacra peram
lingua, ut heretico globo resistat,
Vt parum vocat globo rotatæ,
Tua deus, & in globo beatus.

M. Georgius Traillius, Hamburgensi
Schule Conceptor.

AD ELIAM HVTT-
terum.

I N CVBO viret animi cum corpore perda,
Nec sumi prior est, nec tibi curalacri,
Dummodo ad Ebraea tendens oracula lingua
Expedit facili sententia affi, riam.
Solert huc degum sperat mercedis honorem,
Quis negat & perit fere quæ, vota facit.
Sol tui est HVTTERE tui res Camica nota:
Sperit hominum, veluti tesseræ solia, cadit.
Invictum enim ex fuit, tu corrige iustum
Conspicant mentis, perpetuas, fide.
Vires omni, caler, later hic sua praxia tollit:
Sic renat mundus, non veget ipse Deus.

Disclerm Sucleus
Hamburgensi.

ELEGIA
DE UTILITATE BIBLI-
ci & Cubici operis doctissimi viri
M. ELIAE HVTTERI.

V T Deum Eliam Theriæ armaverat olim
Datiū, ut Verbo prorsum esset bonus:
Sic animi datus, curam aurgæ, Lutherus
Armatus Verbo reddidit orbe deum
Et velut obstruit fides referavit Israel
Ite sui Vates, flomini igni sacri:
Sic mundi extrema fontes Hutterem in bora
Ebraea aperit, nominis altum ope:
Nomen felici cui convenit emine, namq,
Ad Domini laudem, quod tenet, nome refert.
Foderit a scena Mose cognomina traxit
HVTTERI, CVSTOS illi esse fidelet,
Noticia ut Verbi populus fundatur in omni,
Favilis & ipse novo more animæ, bono,
Sollicit ut fontes, Ebraea volumina, vorat,
Favillibus ex ipso gratior basium aquæ.
Magnum, posse Dei presentem haurire loquela,
Dubi præsenti colloquio, fuit.
Sic licetum Ebraea rimanti idiomata lingua,
Et Grace qui sit funder verba sero,
Ite Deum abscondit linguæ sua degmata solam,
Ite ergo, coloris i flulio, calat
Arribus est nostri sua lux certe omnium aya,
Lingui barbaric exultat alta precut.
Pagina sacra notis Ebraea edita prestat,
Intuitu ut patet vocu origo statim,
Terna figura, nigra, ibema, signata colore
Supplicat, Triados terna figura typum,
Laternisq, cavu ferra incrementa notantur
Volum, Lethari ne remaneant opus.
Federit arca, patris linguarum Ebraica, nobis
Eli, insula tenet Verba sacra Dei.
Erata que promens CVSTOS vigilanter arce
HVTTERYS, vocem vim prout arte Cubi,
Eli CVBVS ex sermone solidu præsantur nua
Natura, monstrans abditæ quæ, fime,
Fundamenta laus derini degmatu, ipse
Literali, veri ut sumi & origo Cubus.
Sine igitur tabule preciosi muneris instat,
Hinc Dialectorum copia magna fuit.
Vive, Deeq, vata, soler Huttere, nec unquam
Cesset opus, pubi vive, Deeq, vata,
Nec Morsu, nec liver elax tua capta retardet,
Qui bona quæ, malo volere deute solet.
Nam subito turpi vauferent scommata Momi,
Lux ubi nata sumi parget in orbe iubar.
Nil parvum, nil sperne, Dei quod serviat unquam
Laudibus, hunc vnu sit celebrare Labor.

M. Arnoldus Praetorius Solingenfis,
Schule Lunkenburgensi ad D. Te-
hamm Conceptor.

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

EPIGRAMMA

DE BIBLIIS M. ELIAE HVTTERI.

H νίδε Τούτονκῆ ἐνὶ γῇ Θεὸς ἦν ἀγαθὸν
 Λ ἀμπάδα, ἣ θνήσκῃ Φάος ἐσομένοισι παρέξει
 I μερβεν; πᾶσιν Φιλεβραίοις δάδιν αἶσι
 A πλεῖν ΗΛΙΑΣ δαδὸς γος, δόγματά εἰδώς
 Σ ἐμνότερ' Εβραίων, τε λαλὸν Εβραῖς ἱ ἄριστος.
 O υἱὸς θ' ἔπειτα Λαθέρω, ψευδεὶα Φεύγων;
 Υ γέρω ΗΛΙΑ ΗΛΙΑΣ οὗτος εἶσι
 T ἢ σπουδῇ, συνέσει τε λόγων, γλωσσῶν ἁγίων τε
 T η ἐρμηνεία; ἰδὲ Βιβλία ἀμφοῖ ἐκδομῶν.
 H δὴ γὰρ ἀμφοῖν κλέος ἔσαι; ὁ μὲν διὰ ἰσχυρῆς
 P ἥλος ἐν Εβραϊκῇ διαλέκτῳ ὁδὸν κατέδειξεν
 O ρθὴν; Ἐρμηνεύς Βιβλίων ὁ δὲ ἐνθεὸς ἦεν
 Σ ἐπὶ τῶν, τὰς τε γραφὰς δὸπ' ἀγλῶς εἰς Φάος εἴλκεν.

Idem Latine versum.

E cce Deus modo Tentonicis accendit in oris
 L ampada, qua clavo perfundet lumine terras;
 J amq; faces lepidas Ebraea colentibus orbe
 A ccensas praefert Elias, dogmata callens
 S ancta Ebraeorum, quorum sonat ore loquelas.
 H VTTERV S sequitur LVTHERV M, erronea vitans;
 V ltimum hic Elian Elias arte referre,
 T um studiis fludet assiduis, variòq; labore,
 T um vertendo; Sacros ornavit uterq; libellos.
 E rgò sum sit utriq; decus; decoretur hic artis
 R ara laude, viam scrutandi Ebraica monstrat
 V tiliore modo; Divinus at ille vocetur
 S cripturae interpres, cui lucem reddidit almam.

Arnoldus Pratorius.

ERRATA SIC CORRIGE.

In tabula Tech, quae sub T sale ponuntur, in viciniam sub Pe commigrent. In tabula Mem, significata arcole an-
 tependulone sub Besch transfer ad viciniam singulorum sub Schin. In tabula Kuph, area sub Iod quidem 21. sub Caph
 autem 19. 20. & 21. in proximam viciniam ad dextram transferantur. In tabula
 Schin area sub Pe 18. pro affixu lege affixu.

HAMBURGI

EXCVDEBAT JACOBVS WOLFIVS.

M. D. LXXXVIII.

